

v anorganickém, popř. v jsoucnu společenském), vždy ovšem ve vztahu k tomu jednotlivému, které do středu pozornosti filosofie posunuje vývoj vědy nebo vývoj společnosti. Solidní rezultáty analýz z takto pojeté ontologické problematiky nutně musí být a nesporné jsou určitou formou pomoci přírodovědcům (vedle výsledků rozboru dialektiky jako gnoseologie a logiky, dějin filosofie, etiky aj.), stejně jako jsou neodmyslitelnou pomocí pro filology nejnovější výsledky speciálních věd.

V matematicko-fyzikální sekci hovořil dále *N. Engel* o otázkách vyučování matematice na školách NDR. Kromě toho zde byly předneseny tyto referáty: *H. Poppe*, Gnoseologické aspekty dějin matematiky (na analýze Proklova komentáře k Platonovi, zvláště na jeho pojetí matematiky), *J. Wyslicenny*, Filosofické problémy teorie relativity, *W. Becker*, Základní pojmy teorie řízení a zajímavý diskusní příspěvek *D. Juscamayty* o boji lidu v zemích Latinské Ameriky za sociální svobodu a o rozvoji vědy, zvláště filosofie v těchto zemích.

V biologicko-chemické sekci přednášel *D. Bernhardt* na téma „Některé filosofické otázky vzniku života“. (Jeho referát v poněkud upravené podobě přetiskujeme jako článek na jiném místě v tomto čísle Sborníku prací FF.) Dále byly v sekci předneseny referáty o kybernetických aspektech biologie, o vyučování biologii, o významu chemie pro rozvoj chemického průmyslu a celého národního hospodářství NDR aj.

Greifswaldskou konferencí ze září 1963 lze označit za velmi zdařilou. (Podrobnější zprávu o ní viz v U - 63, v časopise university J. E. Purkyně v Brně, ročník VI, čís. 17 z 20. XI. 1963, str. 2; materiály této konference mají vyjít ve vědeckém časopise greifswaldské university, ročník 1964.) Stala se důležitou součástí nástupu všech zúčastněných přírodovědců a filozofů do další vědecké a pedagogické práce.

Ludvík Tošenovský

Činnost brněnské Jednoty filosofické. Několik kvantitativních údajů ukáže, že se za poměrně krátkou dobu mnohé změnilo v činnosti brněnské pobočky Jednoty filosofické při ČSAV, i když základní dobrá tradice zůstala živá. Ve stud. roce 1961–62 se konala celkem 4 pracovní zasedání, a ve dvou z nich přednášeli pražští filozofové; v dalším stud. roce se „filosofické pondělky“ staly každotýdenní tradicí a bylo jich uspořádáno celkem 22, z nich jednou za účasti prof. Popelové z Prahy; pro stud. rok 1963–64 se počítá celkem s 25 přednáškami, z toho třikrát mají přednášet mimobrněnsští filozofové. Během studijního roku 1962–63 se „filosofické pondělky“ vžily a vzrostla průměrná návštěvnost na dvojnásobek (na 40–50 posluchačů). Stalo se pravidlem, že se pracovních zasedání FJ zúčastňují jako posluchači i vysokoškolská učitelé nefilozofové. Sice malou, ale již stabilní skupinu příznivců má JF mezi středoškolskými učiteli a mezi vysokoškoly. Také okruh přednášejících se rozšířil; vedle filozofů z UJEP přednášejí nyní občas filozofové už ze tří dalších brněnských vysokých škol.

Jiným rysem filosofických pondělků je jejich tématická pestrost. Tato pestrost přitom není rozříštěností, neboť se tematické okruhy čas od času opakují, ať už tím, že se v novém pohledu ke „svému“ tématu některý přednášející vrátí, nebo i tím, že dojde ke konfrontaci, přednáší-li další filozof, specializovaný na danou problematiku. Místo abstraktních úvah o právě uvedené skutečnosti uvedeme přehled témat za letní semestr 1962–63 a za zimní semestr 1963–64: J. Solař: Nové názory náboženských ideologů na koexistenci s komunismem. J. Blažke: Právní-filosofické aspekty kodifikace zákoníku práce. M. Ovesný: O Rožinově knize „Úvod do marxistické sociologie“. J. Cetl: Antropologické tendence v buržoazní sociologii. L. Tošenovský: O pojetí shody v marxistické teorii pravdy. K. Hlavoň: O problémech zkoumání nežádoucích mravních jevů: M. Dokulil: Hlavní směry filosofie Latinské Ameriky. J. Ppelová: Hodnota jako filosofická kategorie. J. Gabriel: Změny náboženské ideologie v ČSSR. J. Macháček: O iracionalismu v buržoazní filosofii. J. Solař: O pacifismu. J. Macků: Nové pohledy na inteligenci. J. Taufer: O dialektickém charakteru souvislosti mezi formami pohybu hmoty. L. Tošenovský: O zákonech materialistické dialektiky jako logiky. H. Steiner: O filosofických a sociálně-psychologických základech buržoazních teorií propagandy. J. Bartoš: Vznik novodobé kategorie hmoty ve filosofii raného novověku. J. Solař: O filosofii dějin studené války. L. Nový: Marxovo odcizení a odcizený Marx. J. Cetl: Člověk v moderní sociologii. J. Macků: O psychologii inteligence. J. Blažke: Sociologie rodiny. F. Kuklík: Je hmota substancí? J. Sedlák: Svoboda a kúzeň. J. Cetl: Marxistická filosofie člověka v díle A. Gramsciho.

M. Dokulil